

TULETÕKKEAVATÄITED
2009
Versioon 01.06.2009

Juhenddokument Vabariigi Valitsuse 27. oktoobri 2004. a määrusele nr. 315 „Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded” ja majandus- ja kommunikatsiooniministri 4. mai 2004. a määrusele nr 123 (muudetud MKM määrusega nr 19 02. veebruarist 2005. a ja MKM määrusega nr 2 7. jaanuarist 2009. a) „Ehitusmaterjali ja -toote nõuetele vastavuse tõendamise kord ja eri liiki ehitustoodete nõuetele vastavuse tõendamiseks vajalikud vastavushindamise protseduurid” tuletõkkeuste vastavushindamise tõlgendamiseks. Juhend on koostatud regulatsioonist arusaamise abistamiseks ning ei kujuta endast õigusakti.

Kehtiv alates 01.03.2009.a

Tuletõkkeuks – ehituskonstruksioonis paiknevate alaliste avade sulgemiseks kasutatav tervikkomplekt koos lengide või juhtlattice, ukselehe või –lehtede, rulooga jms, millele on ette nähtud teatud tulepüsivusomadused (tavaliselt metallist või puidust uks, klaasiga või ilma).

1. Tuletõkkeuste vastavuse hindamine ja tõendamine toimub tõendamissüsteemi 1 kohaselt*.
2. Tõendamissüsteemi 1 nõuete kohaselt peab tootja omama toote vastavussertifikaati, mille alusel ta koostab ise vastavusdeklaratsiooni (nõuded toote vastavussertifikaadile ning vastavusdeklaratsioonile on toodud MKM määruses nr 123 04. maist 2004. a (muudetud MKM määrusega nr 19 02. veebruarist 2005. a ja MKM määrusega nr 2 7. jaanuarist 2009. a)).
3. Toote vastavussertifikaadi väljastab teavitatud asutus. Kuna hetkel asjakohased teavitatud asutused Euroopa Liidus puuduvad, mõistetakse selliste teavitatud asutuste tekkimiseni asjakohaste teavitatud asutuste all kõiki Euroopa Majanduspiirkonnas ehitustoodete alal sertifitseerimisõigust omavaid ja selleks akrediteeritud asutusi.
4. Vastavussertifikaat põhineb toote tulepüsivuskatsetel. Tulepüsivuskatsed viiakse läbi Euroopa Liidus ehitustoodete alal katsetamisõigust omava ja selleks akrediteeritud katselabori poolt.
5. Lisaks tulekatsete läbiviimisele peab tuletõkkeuste tootjal olema toimiv tootmisohje süsteem, mida kontrollib ja mille järelvalvet teostab jaotises 3 mainitud ehitustoodete alal tegutsev teavitatud asutus.

* Tõendamissüsteemi 1 nõue tuleneb Euroopa Komisjoni otsusest 1999/93 25. jaanuarist 1999.

6. Tõendamissüsteemi 1 nõuded kehtivad ainult tuleohutust kajastavate omaduste suhtes. See tähendab, et ehitistesse paigaldatavad ja turule lastavad tule tõkked peavad olema katsetatud teavitatud katselabori poolt vastavalt standardile EVS-EN 1634-1[†] *Uste ja luukide tulepüsivuse katsed. Osa 1: Tule tõkked ja luugid*.

7. Ehitistesse paigaldatavad ja turule lastavad tule tõkked tuleb klassifitseerida vastavalt standardi EVS-EN 13501-2 nõuetele, klassifitseerimine eeldab jaotise 6 kohase katse läbimist.

8. Katsetemperatuuride puhul peavad olema täidetud standardi EVS-EN 13501-2 kohased klassi EI₂ nõuded.

9. Muude omaduste suhtes (s.t omadused, mis ei ole seotud tuleohutusalaste nõuetega) peavad tooted vastama asjakohaste standardite või spetsifikaatide nõuetele (näiteks Euroopa standardi või tootja enda poolt koostatud tehniline kirjelduse või tehnospetsifikaadi nõuetele) ning nende omaduste suhtes ei ole vaja järgida tõendamissüsteemi 1 nõudeid.

10. Tule tõkete tootmine ja paigaldamine, mida ei saa mõõtudest (mõõdud üle 3×3 m), harva esineva toote või muinsuskaitse nõuetest lähtuvalt käsitleda tule tõkke tüüptoodekena, tuleb projekteerimise etapis kooskõlastada pädeva ametiisikuga. Kooskõlastuse aluseks peab olema kirjalik ehitustoodete alal teavitatud asutuse ekspertarvamus või kasutatud profiilisüsteemi või klaasi põletuse katseprotokoll. Kooskõlastuse koopia peab olema kättesaadav ehitustoodete turujärelevalvet teostavale ametiisikule.

11. Tule tõkete katsetulemuste laiendamiseks võib kasutada järgmisi Euroopa standardite kavandeid:

- *prEN 15269-1 Extended application of test results for fire resistance for doorsets and shutter assemblies - For doors and shutters – Part 1: General requirements for fire resistance*

- *prEN 15269-2 Extended application of test results for fire resistance for doorsets and shutter assemblies - For doors and shutters – Part 2: Steel hinged and pivoted doorsets*

- *prEN 15269-3 Extended application of test results for fire resistance for doorsets and shutter assemblies - Part 3: Timber hinged and pivoted doorsets*

- *prEN 15269-7 Extended application of test results for fire resistance for doorsets and shutter assemblies - For doors and shutters - Part 7: Steel sliding doorsets*

- *prEN 15269-10 Extended application of test results for fire resistance for doorsets and shutter assemblies - For doors and shutters - Part 10: Steel rolling shutters*

- *prEN 15269-20 Extended Application of Test Results for Fire Resistance for Doorsets and Shutter Assemblies - For Doors and Shutters - Part 20: Smoke Control Doors.*

Viidatud standardite kavandeid rakendatakse viimase väljaande kohaselt.

[†] Kõiki viidatud standardeid rakendatakse viimase väljaande kohaselt.

Tuletõkkeuste paigaldamisel ja kasutamisel lähtutakse standardi EVS 871 nõuetest.

12. Tuletõkkeuksed peavad olema tähistatud. Tootja poolt paigaldatud tähistusel peavad olema näidatud:

- toote tüübi tähis või tunnusnumber;
- tulepüsivusklass;
- sertifikaadi number;
- valmistaja nimi;
- valmistusaasta.

Tähistuseks peab olema raskelt eemaldatav metalltahvel või kleebis suurusega minimaalselt 25x55 mm, mis tuleb kinnitada püsivalt ning hõlpsasti kontrollitavalt.

Hingedega uksel tuleb tähistus kinnitada igale ukselehele ja lengile ning lükanduksel ukselehe(ted)ele umbes 1,5 m kõrgusel.

Tuletõkke klaasvaheseinas paiknevad ukсед peavad olema eraldi tähistatud.

13. Suluste vahetus on lubatud analoogses uksekonstruktsioonis katsetatud sulusega, lukukorpuste puhul kasutatakse standardi EVS-EN 12209 nõuetele vastavaid ja tulepüsivuse nõudeid täitvaid lukukorpuseid.

14. Uste läve korral peab järgima katsetatud konstruktsiooni. Kui liikumine või ruumi kasutus eeldab lävepaku ärajätmist, peab põrand olema tehtud vähemalt 100 mm kaugusel ukse mõlemalt poolt mittepõlevast materjalist ning lävepaku puudumist saab korvata järgmiste lahendustega:

- mittepõlevast materjalist ustel võib teha ukselehe ja põranda vahelise pilu kuni 10 mm ja muul juhul kuni 5 mm. Põrand peab olema tehtud vähemalt 100 mm ulatuses ukse mõlemalt poolt mittepõlevast materjalist. Seda lahendust ei tohi kasutada korruste kaupa sektsioneerivate uste puhul (näiteks trepikotta viivad ukсед);
- ukse sulgudes sulgeb automaatselt allalaskuv lävepakk (mitte slepp) ukselehe ja põranda vahelise pilu. Automaatselt allalaskuv lävepakk peab olema uksega sama tuleohutusklassiga ning omama vastavat tüübitunnistust.

Tuletõkke-lükandukse võib teha ilma lävepakuta, kui ukselehe ja põranda vaheline pilu on kuni 20 mm ja põrand on tehtud vähemalt 100 mm ulatuses ukse mõlemalt poolt mittepõlevast materjalist.

15. Evakuatsiooniteel asuv uks võib vähendada evakuatsioonitee mõõte vältimatu lengikonstruktsiooni võrra.

16. Ustega peab kaasas olema kasutusjuhend, mis on tootja poolt üheselt tähistatud ning seotud konkreetse avatäite tüübiga. Kasutusjuhendis peavad olema ära näidatud:

- tootja;
- toote tüüp;
- tulepüsivusklass;
- tulepüsivuse määramise katsestandard;
- tulepüsivuse klassifikatsioonistandard;
- lubatud valmistusmõõdud;
- sulused;
- paigaldusjuhend;
- hooldusjuhend.

17. Paigaldusjuhend kirjeldab:

- kes võib paigalduse teostada;
- milliste töövahenditega võib paigaldust teostada;
- millistes tingimustes võib paigaldust teostada;
- millises tööde järjekorras paigaldust teostada.

18. Hooldusjuhend kirjeldab:

- konkreetseid soovitusi korralise hoolduse, puhastuse ja sobivate puhastusvahendite ja liikuvate osade võimaliku määrimise ning reguleerimise kohta;
- kahjustatud või kulunud koostisosade/pinnakatete väljavahetamise menetlusi.

Täpsemad nõuded tule tõkkete hoolduse suhtes on toodud standardi EVS-EN 14600 lisas C.

19. Nõuetele vastava paigalduse tõendamiseks peab töö teostaja koostama kaetud tööde akti.

Lisa 1: Vastavusdeklaratsiooni näide

Lisa 2: vastavussertifikaadi näide